

„EDINOST“

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne.

„Edinost“ stane:

za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za pol leta „3.—“ „4.50“
za četrt leta „1.50“ „2.25“
Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov.
Na naročbo brez priložene naročnine se upravnštvo ne ozira.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

»V edinost je moč«.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici Carintia št. 28. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Oglasi in oznanila se računajo po 7 nov. vrstica v petiti; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.

Poslana, javne zahvale, osmrtnice itd. se računajo po pogodbi.

Naročnine, reklamacije in inserate prejema upravnštvo v ulici Carintia 28. Odprte reklamacije so proste poštnine.

Vabilo na naročbo.

Prestopili smo z novim letom v XIV. tečaj našega glasila. — Trinajst let smo se borili za narodne pravice primorskih Slovencev in kolikor je bilo v naše moči, izpolnjevali smo vestno svojo nalogo. Naš položaj je resen, kajti tujei smo na lastnej zemlji! Uvažite to, sorojaki, ter ostanite nam zvesti in točni naročniki, ker brez izdatnih denarnih sredstev nam e nemogoče vršiti naš program. — Glasilo našega društva ne deluje v sebične svrhe, temveč v probujenje narodne zavesti. Kolikor več se širi naš list med rodoljubim, toliko sigurnej nam je uspeh našega dela.

„Edinost“ stane:

za vse leto gl. 6.—
za pol leta gl. 3.—
za četrt leta gl. 1.50

Volitve in tržaški okoličani.

V nasprotnem taboru so začeli uže krepko delovati, da se jim sedaj o volitvah ne spodrsne. Lahoni, osobito pa oni zagrizenci, ki od njimi ugodnega uspeha volitev največ žanjejo, prepričani so tudi letos o zmagi svoje stranke ter skupljajo novece, najemajo in plačujejo potepuške mestne klike, da bodo o prihodnjih volitvah sodelovale ter ljudstvo slepile.

Žalostno res je politično stanje v Trstu; uprava prvega trgovskega mesta v Avstriji puščena je na milost grabežljivim volkovom lahonskim, ki stiskajo in izjemajo ubogo občinsko blagajno, v kojoj tržaški mestjan in okoličan nosita svoje težko prižuljene novce. Mestni magistrat je postal, od kar v njem prevladuje progressiva stranka, pravo utočišče in zavetje raznih tujcev iz različnih italijanskih avstrijskih, ponajveč pa neavstrijskih dežel.

PODLISTEK.

Ljubljanski Zvon 1889.

(Konec.)

III. Levstik. Berilo Jos. Stritarja v Slovenskem klubu na Dunaji. — Levstika in Stritarja pozna vsak izobražen Slovenec; ona dva ne potrebuje naša hvala; kedor hoče o Levstiku kaj znati, čitaj rečeni spis. Oba sta pesnika velikana in izborna prozajika. Kedor se od teh dveh ni naučil ničesar, temu ni pomoči. Pripomnimo naj le, da je Stritar z svojim „Zvonom“ (dunajskim) v Slovincih ustanovil estetične nazore o poeziji in leposlovstvu, katerih nazorov so se dotadnji naši pisatelji z malo izjemami premalo zavedali. Zato pak mora tudi književna zgodovina slovenska od leta 1870 začeti z novo dobo. — Stritarju in Levstiku smo mnogo dolžni, ker smo se nad njima mnogo pregrešili, a o tem naj danes molčim.

IV. Na cvetji se vender ti solze blišče. Pesen zložil Fr. Gestrin. Tudi ta mladi pesnik je uže naš dober znanec. Njegove pesni čitajo se jako pri-

Ti ljudje, brez zmožnosti in prepotrebne omike, ki so sedaj nastavljeni kot uradniki v mestni upravi, za kar dobivajo mastne plače in doklade — nemajo druge zasluge razven one („zasluge“), da so zagrizeni rovaši in rudečkarji, da delujejo v to, da bi se kedaj Trst združil z blaženo laško škornjo, da o vsakej priliki tudi očitno pokažejo to svoje politično prepričanje ter da so v večem ali manjšem sorodstvu z pogresovimi kolovodji, koje zadnje je pravo conditio sine qua non. Na magistratu vlada tedaj najgrša pošast, najsebičnejši nepotizem, ki požrešno žre žulje mestnih in okoličanskih prebivalcev!

Ni čuda, da je mestni dolg zadnjih sedem let sem strašansko narastel. Gospoda Lahoni, nevedoč kam z tolikim številom navdušenih Lahončkov in nadpolnih v „laških šolah izomikanih“ mladeničev, vetvarja jim nova mesta v vsakem uradu, ki odvisi od magistratne uprave.

Število uradnikov v mestni bolnišnici n. pr., ki je pred leti bilo skromno odmerjeno, narastlo je menda na štirideset in kmalu bode v istem humanitarnem ustanovu več uradnikov (seveda zagrizenih Lahončkov) nego bolnikov; pri vsakemu zadnjih bode kmalu stal „mestni uradnik“. Ustav bode po tem takem prenehal biti človekoljuben za bolnike, temveč bode pa za zdrave. Pa saj vse na svetu se pretvarja!

Ni nam treba omenjati, da mestno bolnico izdatno podpirajo tudi slovenske občine, kajti v njej išče ljubega zdravja lepo število ubožnega slovanskega ljudstva, ki je v delu opehalo in zbolelo. Da bi se mestna gospoda pri podeljevanju služeb za ta ustav ozirala tudi na znanje slovensčine in sploh na slovenske kompetente, — o tem gotovo ne sme biti niti govora.

Mestni magistrat je z uradniki tudi tako prenapolnjen, da ni več kotičev v vsej mestni hiši, v kojem bi ne tičal „veleučeni“ Lahonček, ki kaj pomenljivo bara-

jetno. Vidi se mu, da hodi v šolo k našim najboljšim pesnikom. Prav tako!

V. Dolgost človeškega življenja, opisal dr. Jos. Vošnjak. Sam ob sebi jako suh predmet, a pisatelj ve jako prijetno pisati, tako, da se čitatelj nikakor ne dolgočasi; nasprotno, v spis so jako izvrstno vpletena imena naših pomrlih slovstvenikov, ki obujajo čitatelju prijeten spomin na prosvetitelje naše.

VI. Pisma iz Zagreba, piše Jos. Starč. Zvonove čitatelje smo v duhu uže večkrat vodili po Zagrebu ter jim kazali lepe kulturne palače, vedli smo jih na vseučiliški trg, kjer na prvem mestu ponosno stoji veliko poslopje hrvatskega vseučilišča, njemu nasproti pa dom hrvatskega „Sokola“ in pevskega društva „Kola“. Tako piše gosp. pisatelj v svojem pismu. Njegovih zagrebških pisem se zmirom veselimo. Vsaj v vsakej Zvonovej številki bodi po jedno. In isti pisatelj ocenjuje „Apihovo“ knjigo: Slovinci in leto 1848. — Čitatelje „Edinosti“ opozarjamo na to oceno in na knjigo.

VII. Imenik krajepisnih imen slovenskih, spisal Simon Rutar. Ke-

slovenskega prišleca v svoje visoke laščine: „Cosa la desidera?“, ter koj za njim vigne svoj „p.... di ščavo“!

Isto tako založena z tujo lahonsko uradniško robo je tudi mestna plinarnica, zastavljalnica itd. Ni nam treba praviti, da se na mestne šole nastavljajo brez izjeme taki učitelji, ki so prepričani, da sta Trst in vsa Primorska še neodrešena, ter da šo tega „laškega“ ozemlja manjka, da se zadovolji italijanske škornji onstran velike luže.

Kaj še le v uradih, kjer se pobira mestni užitninski davek! Tu vam je pravo zavetje vseh grešnikov nižje baže, namreč taci, ki nemajo zadostne omike, da bi zaseli kakšno boljše mesto v drugih uradih, ki se pa posebej skazujejo pridne in navdušene „laške patrijote“. Mej to sodrgo zašlo je žalibog tudi neko število spodnjih okoličanov, ki imajo v tej službi dovolj časa pomišljati, kako bi svoj rod izdaval in sramotili.

Tudi ti uradniki „minorum gentium“ so kaj zanesljivi magistratovi beriči, ki uboge svoje sorojake slepe ter jih uče izdajstva in neznačajnosti. Rudeča klika, ki samovlastno gospoduje v mestnem zboru, posluhuje se teh lenuhov — da jih z pravim imenom zovemo — da jim pomagajo pri volitvah.

Tudi druge izmečke slovanstva, ki so zgubili uže vso sramežljivost in značajnost, najemlje gospoda na magistratu za nižje hlapčevske dela, kot raznašalce listin itd., dobro vedo, da jim ti „nepripravni“ koristijo, ker vedo z svojim gnjusnim jezikom ljudstvo premamiti. Zgodilo se je večkrat o zadnjih volitvah, da so ti magistratni beriči samovlastno popisovali volilne listke z imeni rudečkarjskih kandidatov, rekoč, da so to povsod storili ter da se tako navadno godi.

Zloglasni kapovile v okoličanskih vaseh tudi niso družega, kot slovenske prodane duše, ki so ponajveč za 2 ali 3sto letnih

dor se količkaj briga za našo slovensko zgodovino, pozna gotovo prof. S. Rutarja, našega najizvrstnejšega zgodovinarja izmed mlajšega naraščaja. Slovenci si lahko čestitamo, da imamo takega moža.

VIII. Vesela vožnja, spisal Ivan Hribar. Ime pisateljevo nam je uže porok, da ne mlati prazne slame. Kedor se rad smeje, čitaj rečeni sestavek.

Dalje prinaša rečena Zvonova številka: Književna poročila; V. Holz: Nova slika Jurija Šubica; Jos. Gustin: Ganglov „Vodnik“; Štiridesetletnica Njega Veličanstva presvetlega cesarja. — Bibliografijo slovensko. — „Narodno knjižnico“. — Odlikovanje slovenskega učenjaka dr. Gregorja Kreka. — Muzejsko društvo — Jos. Jireček. — Slaven skladatelj. — Vabilo na naročbo.

Opozarjamo zatorej čitatelje „Edinosti“ z nova na jedini slovenski leposlovni in znanstveni list „Ljublj. Zvon“, kateri prinaša toli zanimivega in izvrstnega berila.

Zvonov čitatelj.

forintov izdali svoj rod, zamorivši v sebi vsako domoljubno čut, samo, da jim je sedaj mogoče lenobo pasti na račun uboge občine ter umazane svoje roke z rokavicami pokrivati misleč: sedaj smo gospodje!

(Dalje prih.)

Politični pregled.

Notranje dežele.

Češki deželni zbor je sklenil 19. t. m. svoje zasedanje. V zadnji seji je bilo sklenjeno dati učiteljem četrtega reda 100 gl. letne doklade, dokler ne bode rešeno vprašanje o uredbi učiteljskih plač. — Po zvršenem dnevnem redu povzame besedo knezo-nadškof praški, grof Schönborn ter se zahvali namestniku baronu Krausu, ki je ves čas zasedanja (šest let) zastopal vlado v deželnem zboru ter pripomogel, da so tu skleneni zakoni kmalo zadobili cesarjevo potrdilo ter stopili v veljavo. Baron Kraus trdi v svojem odgovoru, da si je vedno prizadeval po svojih močeh pospeševati delovanje deželnega zbora ter povdarja, da se je v svojem delovanju strogo držal načela nepristranosti in pravičnosti proti obema narodnostima. Na to se knezonadškof zahvali še deželnemu maršalu knezu Lobkovicu na njegovem delovanju. Deželni maršal se ozira v svojem odgovoru na delovanje deželnega zbora v preteklih šestih letih ter konstatuje, da so si deželni poslanci pošteno prizadevali vestno izvrševati poslanske dolžnosti, o čemer priča storjeno delo. V baš pretekli dobi je deželni zbor sklenil osnovati deželno banko ter storil uže vse korake, da se uresniči ta načrt. Za ta čin bodo še pozni redovi hvaležni onim možem, ki so ga storili. V pretekli dobi se je izvela tudi zemljiška odveza in je bilo rešeno propinacijsko vprašanje, dve izvestno najtežji deli, ki spadajo v področje deželnih zbo-

Iz Brazilije -- nazaj v Trst.

(Po dnevniku Andreja Kalca.)

(Dalje.)

V torek, 26. novembra.

Mislili smo, da nas uže za rano zjutraj odpelje vlak, ali še-le ob 8. uri zjutraj pridrdra vlak, v katerem je sedelo kakih 20 gospodov. Prišli so nas kupovati. Laskali so se nam liki mati svojim otrokom, ali pregovorili nas niso. Opoludne je prišlo tudi nekoliko gospodičin, katere bi bile nakupile otroke. A, katera mati bode prodala svojega otroka? Ves trud ostal je zaman. Sedaj pride naš „Judaš“ ter nam javi, da dobimo kosilo. Prideti dve črni ženski, ter nam prineseti v dveh kotlih riža z mesom. Kdor bi pa tak obed povžil? Riž je bil ves razkuhan, meso od zunaj črno, od znotraj pa popolnoma surovo in krvavo. Po „obedu“ niso nam dali niti časa, da izpijemo kozarec vode, kajti prišli so zopet razni ljudje, da nas pregovore, naj ostanemo tukaj. Res ste so dali dve družini premotiti, kajti obljubljalo se jim je vse, kar se more na svetu obečati. Med takim razpravam nastopila je noč, in mi smo bili vedno še v Makahi.

rov. Ponosen je tudi na to, da je pod njegovim predsedništvom bilo skleneno osnovati češko akademijo znanosti in umetnosti, da se je v tem času sezidal deželni muzej ter se s tem spolnila najbolj vroča želja češkega naroda. Deželni zbor je izvršil vsa ta dela ter ohranil deželne finance v najlepšem redu. — Svoj govor konča z trikratnim živio! na cesarja. — Za bodoče zasedanje bodo razpisane nove volitve, ki bodo na novo razvnele strasten boj mej Staro- in Mladočehi. Ta boj bode Čehom samo škodil, koristil pa Nemcem.

„Matica Opavska“, t. j. podružnica „Matice školske“, hotela je sezidati v Opavi na Šiezem novo poslopje za privatno češko gimnazijo v tem mestu. Družba je zadobila od dotičnega oblastva uže dovoljenje, da sme zidati. V to ime je bilo pa še potrebno dovoljenje mestnega zbora. Ta pa ni hotel sklepati o tem, da se ne „ruši javni mir“. Temu sklepu se je pridružilo tudi županstvo ter prijavilo družtvu, da prošnje ne more meritorično rešiti. Omeniti treba, da bi bilo moralo mesto prodati kosček zemljišča, da se šola dozida po potrjenem načrtu. Deželni odbor je vsled priziva „Matice“ naložil županstvu, da prošnjo meritorično reši. Proti temu odloku sta se prizvala županstvo in „Matica“ na upravno sodišče. To je pa oba priziva zavrglo. — Tako se godi Čehom, ki bi si radi ob svojih troških sezidali učni zavod v Opavi, kjer jim mesto in država ne dajeta potrebnih narodnih šol. — Tako in še slabše godi se pa tudi nam.

V ogerskem državnem zboru se nadaljuje razprava o novem vojnem zakonu. Poslanci na skrajni levi se mu z vsemi silami upirajo ter odločno zahtevajo, da se osnuje posebna ogerska vojska, kajti le tedaj bode imel vrhovni vojni poveljnik zanesljivo skupno vojsko za seboj, ako bode ti vihrali obe zastavi in le tedaj bodo vojaki tekmovali mej seboj v hrbrosti in udanosti domovini in vladarju. Poslanec Horvath je rekel, da se za posebno Ogersko vojsko uže dolgo poteguje madjarski narod ter da ne sme odstopiti od svojega zahtevanja, dokler se mu ne vstreže. Jasno je torej, da teže Madjarji za popolno neodvisnostjo. Ta stranka je sedaj sicer še majhna, dogodi se pa lahko, da bodo nje načela v kratkem merodajna v državi. Temu bodo pa krivi naši državniiki, ki so dovolili, da se je madjarski šovinizem tako bahato razvil. Poslanec Lukač je interpeloval ministra za Hrvatsko, da-li mu je znano, da je osebna varnost imetka madjarski govorečih prebivalcev na Hrvatskem jako slaba; da hrvatska oblastva iz antipatije (?) do Madjarov ne kaznujejo dovolj strogo one, ki se

pregreše proti imetku in osebi madjarskih podanikov. Nadalje pravi, da ni madjarskih šol, da se madjarski jezik na šolah ni ne poučuje ter vpraša ministra, ali mu je vse to znano in kako kani te nedostatke odstraniti. — Ako Bog da, dobimo kmalo madjarske šole na Hrvatskem. Res daleč smo prišli v tej blaženi — madjarskej dobi.

Vnanje dežele.

„Narod“, glasilo ruske vlade piše, da je prestolni govor, s katerim je Viljem II. odprl pruski deželni zbor, jako važen dokaz o tem, da se nam ni treba bati spletek in sporov. Tudi govori italijanskih državnikov so miroljubni; v italijanskih oficijoznih glasilih veje sedaj prav blaga in spravljiva sapa. Rusko glasilo povdarja s posebno zadovoljnostjo ravnovesje v državnem proračunu. Ta velik uspeh pripisuje finančni minister Višnegradski samo odkritej in miroljubnej politiki carjevej, ki se ogiblje vsem sporom z vnanjimi državami ter ima vedno pred očmi čast in blagostanje Rusije.

V Berlinu je vse napeto pričakovalo dohod kneza Bismarka ter njegove udeležbe v parlamentarnih debatah. Vsi listi so uže pisali o nekem velikem govoru, kateri misli izustiti železni kancelar. Železni kancelar pa ni prišel v zbornico. — Na dnevni red so na njegovo željo postavili proračun vnanjega ministerstva. Debata o afriški politiki dala je svobodnim poslancom ostro kritikovati postopanje vlade, ki trosi toliko denarja za Afriko, ki pa vender ničesa ne doseže. V te stroške in slabe špekulacije dala se je zavesti po svojem konzulu, ki ji pošilja kriva poročila v Berlin. Bismark je odgovarjal Richterju in drugim nasprotnikom svojim jako razdraženo. Očital je tej stranki, da nima domoljubja, ker odkriva te stvari baš sedaj, ko se Nemčija pogaja s „priateljisko“ Anglijo o vzajemnem delovanju v Afriki. Knez Bismark je mahnil tudi po neodvisnih časnikih, trdeč, da so Nemčiji sovražni in da ne pišejo resnice. Richter mu je prav ostro odgovoril, rekoč, da je ponosen na to, da je pristaš te stranke, ki ima na razpolaganje tudi neodvisna glasila, ki pa zato še niso domovini sovražni, ako ne prisegajo, kakor na evangelij, na vsako besedo, ki pride iz Bismarkovih ust.

Volilna agitacija v Parizu se silno razvija; reklamajo delajo stranke prav po ameriškanski. Jacques, kandidat spojenih republikancev, upa da dobo večino, Boulanger pa se tudi hvali, da bode imel najmanj 100 tisoč glasov večine. Nekateri listi pripovedujejo celo, da parniki izkrcavajo vsak dan Amerikance, ki hite gledat volilno agitacijo v Parizu. To je, se ve da,

amerikanska rasa. Resnica je pa, da na Boulangerja stavijo, kakor pri dirkah na konja, kateri prvi dospe na mesto. To je pač malo prelahkomišljeno v tako resnem trenutku, ko se bori republika proti monarhiji. — Škof pariški Freppel izdal je knjigo o francoskej revoluciji 1789. leta. Spis je v kratkem doživel pet natisov. Vsi listi se bavijo z novo knjigo, posebno jo hvalijo konservativci.

DOPISI.

Iz Barkovlj 17. januarja. [Izv. dop.] (Pred volitvami.) Bliža se zopet čas, ko se bo vedelo, katera stranka bode v mestnem zboru gospodovala — takozvana „patrijotična“, ali „liberalna“. V nekaterih krogih se govori, da pri prihodnjih volitvah sedanja liberalna večina propade, ter da prepade ž njo i toliko liberalni župan Bazzoni. Piscu teh vrstic zdi se pa to le besedovanje neke stranke, katera proti dobro organizovanej stranki „Progressa“ gotovo nič ne opravi. Župan Bazzoni ostane gotovo na svojem sedežu i stranka njegova bode kakor dosedaj brezobzirno ravnala z ubogimi okoličanskimi sužnji! — Nam se ni treba mnogo ozirati na volitve v mestu, ker naše pol. društvo težko postavi v mestu svojega kandidata — a ozirati se moramo toliko bolj na okolico. — Menenje vsih okoličanskih rodoljubov je, da bi morali naši poslanci v mestnem zboru odločnejše postopati, ter da bi si morali ustanoviti lastni svoj klub, kar bi pa po mojem menjenju veljalo le, ko bi bili izvoljeni kandidati „Edinosti“.

Prva stvar vsih okoličanskih rodoljubov je pa: delovati in krepko odbivati navale magistratnih organov. Nasprotna stranka bode si prizadevala i v okolici prodreti z svojimi kandidati. Magistratni uradniki delali bodo na vse kriplice, i strašili naše ljudstvo. Predstavljamo si uže v duhu „gouvernerja“ in znano družbo iz Rojana, potem prepoznanega „čiča“ iz Barkovlj. Kakor se sliši, izpustil je zadnje imenovani človek 44 volilcev iz dotičnega imenika, — kateri bi vsi gotovo glasovali za narodnega kandidata, med tem pa ni pozabil nekaterih „prepotrebnihih“ „cikorijašev“. Kakor se sliši, napravili so Barkovljanski narodnjaki reklamacijo radi imenovanih 44 volilcev — a potem jo niso predstavili magistratu!!! Mislijo namreč, da bodejo gotovo zmagali i brez imenovanih volilcev, in da s tem dostojnejše pokažejo magistratu, da jih maloveestno počenjanje njega organov ne straši! Rojanski rodoljubi so pa predstavili svojo

reklamacijo, in s tem pridobe precejšnje število narodnih glasov. — Največa nevarnost preti navadno v I. volinem okraju. Radi tega imajo dotični rodoljubi, (posebno Škedenjci) sveto nalogo, — delovati morajo neutrudljivo, i potem gotovo prodrejo z narodnim svojim kandidatom.

V IV. volinem okraju treba je navadno mnogo delovati, da se prodre z narodnim kandidatom. A delovanje rodoljubov onega okraja nas ne straši in ono nam je porok, da tam prodre narodni kandidat. Da je v onem okraju mnogo rodoljubov, priča so nam vrli Barkovljani, kateri so se tako odločno postavili proti magistratovemu „Capovilu“. Barkovljani navadno imenuje tega človeka „Isterski čič“ — in on je le župan magistrata Tržaškega, in ne domačega ljudstva. Da je to istina, imel je prilike gospod „Capovila“ sam dovolj spoznati, in to od prvih dni, ko je bil „po magistratu“ županom izvoljen, do časa, ko so vrli Barkovljani zahtevali, naj jim magistrat „človeče“ odstrani. Podpisalo se je vse selo proti njemu in baš sedaj se pričakuje v tej zadevi odgovor župana Bazzonija na interpelacijo poslanca g. Nabergoja. Ako so gospodje na magistratu tako usmiljeni, da le iz milosti drže omenjenega človeka v službi, potem naj mu le preskrbijo drugo službo — Barkovljani ne bodejo mu gotovo tega zavidali! — V družih volilnih okrajih okolice najdejo se pa gotovo narodnjaki, koji bodejo skrbeli, da zmagajo narodni kandidati v dotičnih volilnih okrajih. V kratkem bode se pokazalo, je-li se okoličani brigajo za svoj obstanek, ali hočejo, da jim okazuje tujei. — Pričakujemo prihodnje volitve z najboljšo nado. — Marljivo delovanje okoličanskih narodnjakov prav lahko stori, da bodedo imeli v tržaškem mestnem svetu 6 narodnih poslancev; — v to pomoz Bog! „X“.

Dolina dne 20. januarja 1889 [Izv. dop.] (Razn. o t. r. o. s. t. i.) Le redko, draga Edinost, prejemaš dopise iz našega kraja. Nobenega ni, da bi o tukajšnjih novostih poročal in se s tem kaj pobahal v časopisih. — Pardon! To ni bahanje, ako se sliši, da tu ali tam narod napreduje; to moramo sicer imeti za podlago. Žalibog pa nimam o novostih in napredkih našega kraja ničesar spregovoriti. Naj se obrnem na levo ali desno, povsod zadenem v krmino, tako, da se imam vedno na čemer spodtikati.

Ni dovolj, da se ne morem pohvaliti, veliko žalostneje je to, da celo propadamo. Skorej sramujem se objaviti, da naša „čitalnica“ je — propala. —

Ženo „Isolo“ preko 1800 ljudij, katerim so bili odločeni vsi bivši naši prostori. Morali smo si zatorej prirediti naša prenočišča pod milim nebom na mokrih tleh. Prešel nam je tako dan 28. novembra v istem zdvojnem stanju. Nisi čul drugih razgovorov, kakor o domovini in vedno se ponavljajoče vprašanje: „Kdaj se odpeljemo nazaj v našo Avstrijo?“

V petek, 29. novembra.

Zjutraj ob 9. uri prišlo je kakih 15 „kupovalcev“, kateri so se vrteli ves dan okolu nas, da nas pregovoré, naj gremo ž njimi. Vsa obečanja bila so zaman. Prišel je tudi predsednik „braziljsanske družbe“, kateri nam je obečal, da nam vso našo gmotno škodo povrne, da nam priskrbi dela v kateremkoli mestu, kamor se hočemo podati. Odgovorili smo mu, da človek, „katerega je pičil gad, se boji tudi nedolžnega martinčiča“. Zatorej zahtevamo, naj se napravi z nami ugovor, katerega ima tudi podpisati avstrijski konzulat, drugače ne ostanemo tu. Na ta odgovor odnesel je urno peté. Razvidno je zatorej, kaj je nameraval in kaj je bilo resničnega na njegovem obečanju!

(Dalje prih.)

V sredo, 27. novembra.

Komaj se je začelo daniti, bili smo uže vsi na nogah, da odrinemo v Rio de Janeiro — a nenadoma nam se pove, da ni dospelo od tam še brzogajnega odgovora. Lahko je umevno, kako nam je bilo pri srcu, začuvši to vest. Skoraj da smo izgubili ves pogum. — Prišlo je pozneje še več „kupocev“, nego prvi dan, kateri so nam bili vedno za petami, da nas pregovore, naj idemo ž njimi. S kakšnimi zvijačami so nas hoteli preslepiti, to je neopisljivo. Skušnje smo imeli uže dovolj, zatorej se ni dal nobeden premotiti. Še-le pozno zvečer smo imeli mir ter se spravili na trde naše „postelje“ k počitku. Pa, kako bi mogli počivati? Lačni, trudni in z perečim vprašanjem na srcu: Kaj bode z nami?

V četrtek, 28. novembra.

Tudi danes smo se dvignoli predno je napočil dan, da zremo kaj o našej usodi. Začelo je deževati. Okolu 5½ ure nam pové načelnik postaje, da je dobil iz Rio brzogajno povelje, naj nas odpošlje nazaj. Ob 6. uri bil je pripravljen vlak. Naš „Judež“ in stalni spremljevalec ukaže nam, naj vstopimo v vozove in sicer možki posebe, ženske z otroci zopet posebe. Tej

naredbi smo se vsi energično ustavljali. Ko je agent sprevidel, da ne more z nami ničesar opraviti, pustil nas je, da se razdelimo v vozove po lastnej volji. Ob 6½ uri odrine vlak proti Rio de Janeiro.

A uže po drugej postaji od Makahe skočijo nekateri vozovi iz tira. Strojovodja je vlak primerno brzo ustavil. Vsi smo bili prestrašeni. Ženske so jokale, otroci kričali po svojih stariših, navstala je splošna zmešnjava. Med tem je dež lil v gostih curkih, tako, da smo bili vsi, ki smo pomagali spraviti vlak zopet v tir, vse do kože premočeni. Spravimo se zopet v vozove, vlak drdra dalje, a nismo se vozili niti eden kilometer daleč, — kar skočijo vozovi v drugič iz tira! Tu je navstala še večja zmešnjava, kakor v prvič, kajti bili smo vsled položaja dotičnega kraja v velikej nevarnosti, da se prevalimo v brezdn. Hoteli smo zatorej zapustiti vlak ter nadaljevati peš našo pot. Agent nas je tolažil, da bode vlak vozil prav počasi, ter da bodo odstranili dva vozova, katera sta bila prav za prav vzrok dvakratnej nezgodi. To nas je nekoliko pomirilo; spravili smo vlak v tir ter se vozili počasi dalje do večera. Na nekej postaji, katerej ne vem imena, ustavili smo se za pol ure. Dobili

smo vsaka oseba po eden biškot, otroci malo mleka. Po tej „obilij večerji“ nastavili smo pot nekoliko hitreje. Dež je lil neprestano. Okolu 8 ure prispeli smo na postajo Rio. Čekalo nas je na kolo dvoru preko 20 oboroženih vojakov, menda da zaprečijo slučajne izrede ali kaj? — Urno smo šli do morske obali, da se odpeljemo na blaženo „Isolo di Fiori“.

Ladije za nas bile so uže pripravljene, ukrcali smo se takoj in o 9. uri prispeli smo uže na otok, od katerega smo odrinili nedavno polni najlepših nadej, zreči veseli v bodočnost — in danes? Vse naše nadeje, ves naš pogum spremenil se je v globoko žalost. Takoj po prihodu podali smo se v „gostilno“. Po tolikem gladu nadejali smo se, da se bodedo zopet na dobrih jedilih okrepčali. Toda večerja nam je bila: nekoliko kave! Udati smo se morali v božjo voljo; naučili smo se uže strdati in počivati na trdih tleh; zakaj ne bi mirno spali tudi nocoj, ko smo čakali težkim srcem povratka v milo našo domovino? Zadovoljni smo govorili med seboj o našej vrnitvi v Avstrijo in zadovoljni smo bili, da smo pod streho. Toda čakalo nas je novo iznenadenje.

Isti dan dospelo je namreč na bla-

Po desetih letih svojega obstanka je mirno zaspala. Ne da bi s tem poslednje č. g. predsednike hotel žaliti, ker sicer ne vem vzroka propadu, ali vso čast moram izreči ustanovniku in prvemu predsedniku, č. g. kanoniku Janu za čas njegovega predsedovanja! Sedaj razven č. g. duhovščine in par kmetov, — vsi ne premoremo enega slov. časopisa. —

Kaj pa z našo občino? O tem moram sedaj molčati. Le toliko moram reči, da kjer hišnika ni, je večinoma gospodarstvo zanemarjeno. Zato pa vi gosp. svetovalci, skrbite za boljši red v naši vasi! Na priliko z a v o d o. V resnici hvaležen mora biti Bogu vsak Dolinčan, ki ima tako lep dar, kajti malo kje se nahaja take in toliko vode, kakor baš v Dolini; pa pogledimo v kakem stanu je ta neprecenljivi dar. Smrad, koji se nahaja v bližini studenca, zabranjuje človeku, ki ni temu navajen — da pride blizu. Pa saj tudi ne more blizu vsled blata in vode, ki zastaja okoli studenca. Posebno v poletnem času je iz luže, kjer se pere, takšen smrad, kakor iz pravega gnojišča. Jako čudno, da glavarstvo te gnjilobe ne odstrani! Pogledimo pa novo studenčnico na glavnem trgu; morebiti je ta v lepšem redu? Ne; baš taka je, kakor stari studenec. Tukaj pa teče voda po vsem trgu in v zimskem času je vse pokrito z ledom, tako, da nisi varen brez spremljevalca hoditi. Morda bode kdo rekel: „Saj imajo svetilnice po trgu!“ — Pa ni tako! Svetilnice vidiš v Dolini le po dnevi, po noči pa jih ne vidiš vsled temote. K večjemu so prižgane le kadar sije luna.

Žalostno vest moram konečno prideljati, koja se je prigodila 30. dec. l. leta. Ne vem, ali je povsod v navadi ali ne tolike prostosti glede zahajanja v zvonik, kakor tukaj. Tukaj gre v zvonik kdor hoče in kadar hoče. Omenjeni dan nabralo se je poln zvonik otrok. V zvoniku je napravljen pod, da v večih praznikih po zvonovih pritkavajo. Se ve da, kakor je vse v redu, tako je tudi tukaj. Pribitih je par desk skupaj, liki kokošnjemu sedelu, ter se zibljejo tje in sem. Se ve, otroci nemirni, skačejo po deskah in tako se 12 letnemu Ant. Štranj — deska ulomi in — pade v globočino, kjer se ve da, — mrtev obleži. Gotovo bo kdo rekel, da otroci nimajo v zvoniku opravila. Mislim, da se tudi kateremu drugemu, ki ima opraviti v zvoniku, lahko kaj enacega prigodi. Dalje vprašam: Zakaj pa se dopušča otrokom zahajati v zvonik? Ne zahtevam, da bi moral srenjski postavljenec zvonik zapirati, to je sicer cerkvenikova naloga, pač pa skrbeti za varnost in red vsakega predmeta. Dolinčan.

Domače vesti.

Za družbo sv. Cirila in Metoda nabral je „plesni odsek delalskega podpornega društva“ prigodom svojega II. plesnega venčka dne 18. t. m. pet gold. Slava našej mladini, katera se spomina o vsakej priliki velevažne družbe! — Gosp. Andrej Žbona je daroval ženskej podružnici for. 3. — Dobitek o priliki igre „Črni Petter“ v iznosu 1 gld. poklonili so rodoljubni igralci družbi. — Darovan prebitek po nekem računu gld. 1.80 kr. — Srčna hvala!

V spomin nepozabne svoje matere, gospe Neže Viličičeve, darovali so gg. bratje Viličič za družbo sv. Cirila in Metoda deset goldinarjev. Presrečna hvala!

Zakonski načrt glede carinskih določb o odpravi prostega pristanišča v Trstu bode predložen državnemu zboru v prihodnjem zasedanju v pretresovanje.

Društvo „Pravnik“. Prvi občni zbor tega društva bode dne 26. t. m. točno ob 8. uri v Ljubljani (Hôtel „pri Slonu“). Na dnevnem redu so volitve upravnikov in posamični nasveti. Uljudno se s tem vabijo vsi p. n. gospodje družtveniki.

Mestna delegacija rešila je v zadnji svojej seji nastopne točke: Sklene se zgraditi vsled predloga mestnega stavbenega urada stopnice v zgornjem delu ulice Bonomo v lastnej režiiji. Dovoljenih je v to svrhu že 2000 gld. — Vsled predloga svetnika Burgstallerja naroči se ravnateljstvu javnih skladišč, naj preuči vladin predlog o javnih skladiščih v tem obziru, ako ne bi bilo o priliki razpravljanja v državnem zboru v tem smislu karkoli ugovarjati. — Komisiji za pogozdovanje Krasa se določi: za leto 1888. prinos 200 gold. za ohranjenje in upravo občinskih šum; 1500 gl. za prvo poluleto 1889., kakor prinos dotičnej zakladi in 200 gl. za prvo poluleto 1889., kakor nagrada šumarskim čuvanjem. — Gospodarskemu društvu določi se prvi poluletni obrok prinos za družtvene svrhe v iznosu 600 gold. Potrjuje se nadalje v službi poljski čuvarji: B. Vidau (Opčine), M. Puntar (Prosek), I. M. Bogatec (Sv. Križ), M. Sacher (Bazovica), S. Slobec (Kontovel), I. Cok (Lonjera), M. Kral (Trebič), M. Baun (Bane), I. Berce (Gropada), A. Gergič (Padrič) in F. Sternaj (Barkovlje); isto tako „Capovile“: T. Daneu (Opčine), I. Košuta (Sv. Križ), A. Rassur (Bazovica), S. Bassel (Kontovel), M. Cibic (Prosek), I. M. Čok (Lonjera), V. Kral (Trebič), L. Vidau (Bane), A. Vidau (Gropada), K. Gergič (Padrič) in I. Godina (Skeđenj).

Erjavčeva obletnica vršla se je tudi letos po navadi prejšnjih let. Grob je bil ozaljšan z lepim vencem ter obiskovan od ranjkega prijateljev in znancev. V Škofji Loki v samostanski cerkvi brala se je po ranjkem sv. maša, pri kateri ste bili navzoči njegovi hčerki. Za spomenik umrlemu slovenskemu možu delajo se priprave in se začne koj izvrševati, ko se odobri dotični načrt. Nabrana svota za spomenik in za ustanovo naložena je pri Goriški ljudski posojilnici; obresti oskrbuje svak ranjkega pisatelja, ki je ob jednom sodnijski postavljene varuh njegovih otrok. „Soča“.

Litev Vodnikovega kipa. V Ljubljanskih listih čitamo, da je odbor za Vodnikov spomenik izročil litev kipa livarni Pönningerjevi na Dunaji, katera je vlila kipe za Marije Terezije spomenik. Pönninger je naznanil odboru, da je od mavca izdelani kip od g. Gangla prejel nepoškodovan ter da ga bode ulil do meseca maja.

„Tržaški Sokol“ se jako marljivo pripravlja, da bode letošnji veliki družtveni ples čim sijajnejši. Prepričani smo, da se kakor navadno, tudi letos snide na tej zabavi vsa narodna inteligenca iz Trsta in okolice. Ples bode dné. 26. t. m. v dvorani ulice Chiozza, h. št. 5. Ustopnina za člane 50 novč., za nečlane for. 1. — Začetek ob 9. uri zvečer.

Opomba. Gospodje člani, kateri želijo vpeljati goste, naj se obrnejo na odbor „Sokolov“, kjer dobé vstopnice, kajti brez istih ni dovoljen ustop nečlanom. — Gospodje „Sokoli“ se prosijo, da pridejo v družtvenej obleki, povabljeni pa v črnej z belo ovratnico. — Dne 5. marčija (pustni torek) bode v zgoraj rečenej dvorani navadna plesna zabava.

Vabilo na veliki ples, katerega priredi dne 1. februarja t. l. „delalsko podporno društvo“ v bogato in jako okusno odičenem gledališču „Fenice“. Pri plesu bode igrala popolna vojaška godba pešp. št. 87. Pred polunočjo plesalo se bode v raznih slov. oblekah narodni ples „Kolo“ in poseben ples, katerega je zložil za to veselo družtveni pevovodja. Vstopnina 50 kr. — Začetek plesa ob 8. uri zvečer; traja do 5. ure zjutraj. — Vstopnice se dobe v družtvenem uradu; v prodajalnici g. A. Žitka, Via Stadion št. 1; v kavarni „Commercio“; pri vsih poverjenikih društva; zadnji dan pa le pri denarnici gledališča „Fenice“.

Čisti dohodek je namenjen pokojninskemu zalogu društva, zatorej se prosi vse družabnike in družabnice ter sploh rodo-

ljubno tržaško in drugo občinstvo bližnje okolice, da mnogobrojno počasti društvo z svojo navzočnostjo. Velikodušnosti se o tej priliki ne stavijo meje. ODBOR.

Plesni venček „Slovenske čitalnice“ dne 19. t. m. bil je jako dobro obiskan. V bogatih družtvenih sobanah videti je bilo večino naših prvakov in lepo število odličnih narodnih krasotic. — Očividno je, da naša čitalnica vrlo napreduje; na najboljšem potu je, da postane skoraj središče slovenskega življa v Trstu.

Delalskega podp. društva „plesni odsek“ pokazal je o svojem drugem plesnem venčku izredno živahnost vsled neumornega delovanja odsekovega, kateri se je trudil nevtrajno v dosego svojega namena: prirediti zabave v pravem slovenskem duhu. Svojo nalogo je odsek častno rešil. — Zabavo je počastilo z svojimi pohodoma predsedništvo društva z raznimi odborniki in drugimi odličnjaki. Med odmorom bilo je petje v mešanem zboru, med večerjo prosta zabava. Ples je trajal do ranega jutra. — Lepi vseh bodi podvzetnemu odseku v spodbujenje, da priredi letos tretji plesni venček.

Dom in svet. Št. 1. prinaša sledečo vsebino: 1. Smreka. pesen zložil A. Funtek. 2. Brata (Novela. — Spisal A. Funtek.) 3. Iz burkaste preteklosti Mihe Gorenjskega. (Spisuje Tine Brdnik.) 4. Garibaldi. (Humoreska. — Spisal J. L.) 5. Polh lišček. — Spisal A. H. Balada. 6. Vede v sedanjem času. (Piše dr. Fr. L.) 7. O Spiritizmu. Kritična studija. (Piše dr. J. Janežič.) 8. Šola in življenje. (Piše dr. Fr. L.) 9. Slovetvo. 10. Vadnica. „Dom in svet“ stane: Za vse leto 2 gld.; za pol leta 1 gld. Uredništvo in upravnništvo je v Marijanišču v Ljubljani.

O pekovski zadrugi doznamo, da obrtna oblast novega načrta ni potrdila, kajti isti je v nasprotju z obstoječimi obrtnimi zakoni. Vse hvale vredna pa so nova pravila za pomočnike, po katerih so dosedanje žalostne okolščine pomočnikov izdatno poboljšane.

Narodna čitalnica v Cerknici izvolila je jednoglasno gosp. Josipa Gorupa častnim članom.

Novo pismene znamke. Poštini in brzojavni oddelki trgovinskega ministerstva se že nekaj časa bavi z vprašanjem novih pismenih znamk. Kakor se poroča, izdale se bodo še letos nove znamke.

Poneverjenje. Podžupan zagrebški, Ferdo Kalabar, poneveril je zavarovalnici Croatia 14.168 gld. in ponaredil menjic v skupnej vrednosti preko 20.000 gl. Zavlačal je pregledovanje računov, dokler je mogel, a stvar je prišla vender na dan. Ko je prišla redarstvena komisija v njegovo letovišče, da ga izroči sodišču, ustrelil se je v sence ter obležal na mah mrtev. Ne ve se, v kakšne svrhe je potrošil Kalabar toliko denarja, kajti imel je kot bivši glavni zastopnik zavarovalnega društva Phoenix 1800 gl. pokojnine, zavarovalnica „Croatia“ mu je plačevala 2000 gold. na leto in zadnja tri leta je trikrat izdatne svote podedoval. Karakteristično je, da je bil Kalabar prej trgovec ter dvakrat prevrgel. —

Gospodarske in trgovinske stvari.

O požlahtnjevanji ameriških trt.

Gotovo je, da so ameriške trte, na katerih ne morejo trtne uši živeti. Ako cepimo te trte z domačimi, dobivamo tako grozdje, kakeršno sedaj, kajti uš škoduje naši trti le po koreninah. Cepljenje pa ne dela nobenih težav. Nedognano je še vprašanje, kako dolgo živi taka cepljena trta, ker imamo do sedaj še premalo izkušenj. Trpežnost cepljene trte zavisna je od ameriške podloge ali pa od cepiča. Podloga in cepič bodita drug drugemu v svojih svojstvih prikladna, drugače ni misliti, da bode dolgo časa rodila cepljena trta. Vsi ugodni in neugodni poskusi izvirajo le od tod.

Dolžnost vsakega zavednega vinarja je, da poskuša v tem obziru.

Na Francoskem delajo že 20 let poskuse s trtnim cepljenjem, in zato je zanimivo, kako tam mislijo o vsej reči. Francosko kmetijsko ministerstvo sklicalo je 42 najimenitnejših francoskih vinarjev skupaj, kateri se so sešli v Lijonu. Ministerstvo jih je vprašalo: Ali so vam znani vinogradi s cepljenimi ameriški trtami, kateri se v resnici upirajo trtni uši, ter jih je priporočati v posnemo? In 38 teh vinarjev je odločno izreklo, da poznajo take vinograde in sicer take, ki so že po 14 let stari. Za podloge nasvetujejo ameriške trte nastopnih vrst: Vialla, riparia, solonia, york madeira in rupestris. Glede teh trt pa baron Babo pravi, da kažejo iskušnje v Klosterneuburgu nekoliko drugače, namreč da nista vialla in york madeira prav za nič, najboljši pa sta riparia (od vrsti gloire de Montpellier) in solonia. Najboljša je riparia „glorie de Montpellier“ in baron Babo priporoča tudi le to, ker na njej skoraj ni najti trtne uš, in že enoletne cepitve kažejo kaj lepo.

Zanimivo je tudi vedeti mnenje gori omenjenih 42 zvedencev glede načina cepljenja. Ministerstvo jih je vprašalo: Katera cepitev je najboljša? Pet veščakov ni nič odgovorilo na to vprašanje, drugih 37 je pa soglasno izreklo, da je najbolje cepiti po zimi v roki, potem saditi cepljenec v trtnico in čez leto dni presajati vse cepljenec, kateri so se prišli, v vinograd.

Velika večina teh zvedencev izrekla je pa tudi, da raste domača trta, cepljena na ameriško, veliko bujnejše in da je rodovitnejša. „Novice“.

Ameriške trte za neposredno pridelovanje vina. Neki P. Valin, blizu Lijona na Francoskem, vzgojuje 300 met. nad morjem ameriške trte, med njimi vrste Herbemont, Jacques, Othello in Cynihiana. Vse te trte rastejo čudovito hitro in mu dajo na leto po 100 hektolitrov vina, ki je zelo črno in močno, prodaja je pa precej v jeseni po 60 frankov (30 gl.) hektoliter.

Osušeno drevje. Kdor sadnega drevja naroči pozno spomladi, pripeti se mu lahko, da dobi osušenega, kateremu je lubad nagrančena. Tako drevje popraviš, ako je hitro zakoplješ kakega pol metra globoko v zemljo. Čez 2 ali 3 dni postane lubad zopet gladka, in drevje lahko sadiš. (Vrtnar.)

Bratje Sokoli!

 Opozarjamo Vas, da se tudi letos snidete v podpolnem številu v družtvenej opravi na „velikem plesu“ dné 26. t. m. Ples bode, kakor že objavljeno, v dvorani „Tersicore“, h. št. 5 ulice Chiozza. Na zdravje!

ODBOR.

Listnica upravnništva.

Čitalnica Mareziga. Dolgujete še 3 gl. za l. 1888. G. A. T. Ublj. Koledarji so vam bili 29. decembra 1887. poslani. Na zdar!

G. A. J. posestnik Deskle; plačano le za leto 1888. G. M. C. Deskle; plačano za l. 1889. Zupanstvo Nabrežina; prejeli 6 gl. t. j. 3. gl. za leto 1888.

Poslano. *)

Gospod urednik!

Ni moj namen, da bi hotel polemizovati z gospodom pisateljem članka „Okoličanom v prevdarek“, ker sem trdno prepričan, da ga vodi le blaga misel vzbujati in dramiti zaspane okoličane, kateri imajo žalibog res premalo ponosa na svoj lastni narod in se preradi izneverjujo za malenkostne stvari svoje lastni domovini. Dosti je resnice, kar gospod pisec omenja v svojih člankih, vender resnici na ljubo naj mi bode dovoljeno, gospoda pisatelja opozoriti, da imamo hvala Bogu še dosti zavednih mož po okolici, kateri stoje liki

*) Za stvari pod tem naslovom je uredništvo toliko odgovorno, kolikor mu postava velevala.

kraška skala trdno na narodnem polju, in da se ne dade terorizirati, niti prodati za skledo leče, kakor marsikateri čufar, ki je pred komaj par leti prišel v Trst ali v okolico, pa uže pošilja svojo dečo v propatrijino ali pa v laško šolo. Sicer nimoj namen govoriti o tem; hotel sem samo opomniti, da gospod pisatelj hoče med vrsticami nekako diplomatično očitati okoliškim zastopnikom, češ, da so iz gole slovanske potrpežljivosti dovolili, da se je razširil mestni pomej na škodo okolice. Tu mi je treba opozoriti, da je o tej zadevi slabo poučen. Jaz mu tega ne števam v zlo, ker je baje še mlad in ne more vedeti, kaj se je vse godilo v tej zadevi celo vrsto let. — Kakor sem uže omenil, bodi mi resnici na ljubo dovoljeno povedati, da je bila zadeva razširjenosti mesta od leta 1865. do leta 1885. skoraj o vsacem zasledanji deželnega zbora tržaškega na dnevnem redu in da so vsakokrat zastopniki okolice, se ve da le narodni, ugovarjali in protestirali proti razširjenosti mesta, ker so videli v tem razširjenju, kratenje pravic in škodo za okolico. Naše ugovarjanje imelo je toliko vspeha, da se je ta kočljiva zadeva zavlekla za celih dvajset let, da ni vlada sankcionirala sklepov deželnega zbora in ko se je zadnjič pred 3 leti o tem predmetu zopet razpravljalo v deželnem zboru tržaškemu, sem jaz kakor druga leta temu ugovarjal, potem pa se nekako proroško izjavil, da sem več kot uverjen, da bode slavna vlada potrdila sklep drž. zbora, proti kateremu so okoliški poslanci toliko let ugovarjali in sicer radi tega, ker bode imel od tega sklepa po odpravi svobodnega pristanišča le dr. državni erar svoje velike koristi na škodo davkoplačevalcev, ne da bi imelo mesto kaj koristi od tega.

Ako bi gospod pisatelj ne verjel mojemu pojasnilu, naj se potruži v mestni arhiv in tam bode skoraj gotovo našel v stenografičnih zapisnikih, da je blagovoljna čast okoličana, da je, ne da ni nasprotovala razširjenju mesta po vsej moči, kolikor je je poslancem na razpolaganje. Da se je pa, kakor vsaka parlamentarna manjšina morala udati sili, umevno je samo ob sebi. — Toliko v pojasnilo — pa brez zamere.

Prosek, 24. januarja 1889.

Ivan Nabergoj.
deželni in državni poslanec.

Zahvala

Vsem slavnim županstvom sežanskega okraja, vsem blagim posameznikom in posameznicam, koji so mi po požaru dne 30. avgusta pr. leta zgubivšemu stanovanje in vse v njem hranjeno, blagovolili podariti bodisi novce, obleke, živeža, bivališče ali kaj drugega, ter mi sploh na koji način v groznem obupu in bēdi pomagali, kličem iz globočine hvaležnega srca: „Hvala lepa! Bog plati!“ ter tem potom izrekam blagim darilem in usmiljenim darilkam javno zahvalo.

V Samatorci 19. jan. 1889.

Ivan Kocman.

„Iskrice“.

Zbirka pesnij in povestij.

Spisal M. slovenske mladini poklonil

Janko Leban,

3-1 učitelj v Avberu pri Sežani.

I. zvezek.

Naša beletristična lista „Dom in Svet“ in „Ljublj. Zvon“ sodita o tej knjižnici nastopno: „Iskrice“ so kaj lična in mična knjižica, ki je povsem primerna otroškemu umu in srcu. Mogel sem se prepričati sam, kako je zadel pisatelj pravo stran. Nad vse hvalevredno je, da jasno kaže svoj namen: „obujati v mladih srcih iskro prave ljubezni do Boga, do cesarja, do milega jezika in naroda našega.“ Zato srčno želimo svojemu marljivemu sotrudniku, da bi mu bilo mogoče izdati še več obširnejših zvezkov.

„Dom in Svet“, št. XII. 1888.
„Lična knjižica popolnoma ustreza blagomu svojemu namenu.“ „Ljub. Zvon“, št. XII. 1888.
Prof. Stritar piše o „Iskriceh“ g. pisatelju: „Iskrice“ so mi prav po volji; v primernej obliki podajajo otrokom dobrih naukov, ter jim blazijo srce. Le tako dalje: želim vam lepega vspeha, vam na veselje in narodu na korist!
„Iskrice“ se dobivajo pri pisatelju Janku Lebanu, učitelju v Avberu pri Sežani (Primorska) po 20 kr. izvod, (po pošti 25 kr.) Kdor v zame 10 iztisov naenkrat, dobi jednega po vrhu.

Lastnik pol. društvo „Edinost“.

Čast nam je preporučiti p. n. občinstvu Trsta i okolice, Primorja i ostalih hrvatsko-slovenskih gradovah i mestah, sa solidnosti i jeftinoće poznatu, te obilnimi modernimi pisarni i strojevi providjenu,

JEDINU SLAVENSKU

TISKARU U TRSTU

Ista prima i obavlja svaku naručbu bilo koje vrsti knjigotiskarskoga posla te preporuča se osobito za ove vrsti tiskanje kao n. pr.:

za župne urede, okružnice, račune, list. artiju i zavitke s napisom, preporučne karte, posjetnice, zaručne i vjenčane objave, pozive, rasporede, ulaznice, oglase, pravila, izvješća, zaključne račune, ročištnike, punomoći, cjenike, jestvenike, avakovrstne skrižaljke, izpovjedne cedulje, knjige itd.

Uvjerava se p. n. občinstvo, da će nam biti osobita briga, p. n. naručitelje u svakom pogledu zadovoljiti koli brzom i točnom podvorbom, toli jeftinom cjenom i ukusnom izradbom.

Drži u zalih (skladištu) sve potrebne tiskalice i knjige za crkvene urede.

Onda ima na prodaj sljedeće knjige:

Kmetijsko berilo za nadaljevalne tečaje ljudskih škol in gospodarjev v pouk ciena prije 50 nvč. sada 40 tvrdi vezana . . . n. 40
Sodnijski obrasci sastavljeni B. Trnovcem . . . n. 20
Vilim Tel, prevod Cegnara . . . n. 40
Ljudmila prevod J. Lebana . . . n. 20
Filip prevod Križmana . . . n. 20
Antigona prevod Križmana . . . n. 20
Trst in okolica od Sile . . . n. 30
Pjesma o zvonu preveo A. K. Istranin . . . n. 20
Istra pjesma „A. K.“ . . . n. 20

Ove su knjige jako prikladne za darove o praznicima zato ih sl. občinstvu preporučamo. Kod naručivanja tiskarnica i drugog, molimo naznačiti točno naručbu i dotični naslov (adresu) naručitelja.

Za obilnu naručbu preporuča se

Tiskara Dolenc

Via Carintia br. 28 u Trstu.

Brnsko sukno

pošiljam proti gotovom denarju ali pošt-nim povzetji za neverjetno nizko ceno in sicer

samo dobre vrsti

3-10 metrov dolgo, na zimsko obleko . . . f. 3 75
3-10 metrov dolgo, na boljšo zimsko obleko . . . f. 5 20
3-10 metrov dolgo, na boljšo zimsko obleko . . . f. 6.—
3-10 metrov dolgo, na fino zimsko obleko . . . f. 8.—
3-10 metrov dolgo, na fino zimsko obleko . . . f. 10.—
3-10 metrov dolgo, na jako fino zimsko obleko . . . f. 12.—
3-10 metrov dolgo, na najfinijejšo zimsko sukno . . . f. 14.—
3-10 metrov dolgo, na najboljšo fino zimsko sukno . . . f. 16.—

Najodličnejše brnsko sukno za suknje

2-10 metrov dolgo, na kompletno zimsko sukno . . . f. 5.—
2-10 metrov dolgo, na boljšo zimsko sukno . . . f. 5 50
2-10 metrov dolgo, na fino zimsko sukno . . . f. 6.—
2-10 metrov dolgo, na najfinijejšo zimsko sukno . . . f. 10.—

Štajersko valjano sukno za lovske suknje in menčikov

2-10 metrov . . . f. 5 20

Edina kristijanska tvrdka za razpošiljatve Karol Pechaczek

Brünn, Krautmarkt 13.

— Uzorci zastonj in franko. —

Čuj! Čuj! Svet Čuj! Čuj! Stroj za šivanje for. 1.95.

Čudovato je delo tega stroja: šiva vse izvrstno, najdebeljša sukna in najfinijejši šifon; gre dobro; je divno izdelan, zlatno brončiran, okrašeno vsaki salon.

Neodpustljivo je, kjer v hiši ni š: tega stroja —

Kdo bi bil kedaj mislil, da se mora napraviti za for. 1.95 šivalni stroj.

Ogromna je prodaja tega stroja; naj ga zatorej vsak takoj naroči, ker bo kmalo razprodan. Za naročbo zadostuje dopisnica. Prodaja se na vsa kraja sveta. Ker so stroški neznatni, proti gotovini ali pošt-nem povzetju.

Razpošilja:

L. MÜLLER

Dunaj, Währing, Schulgasse št. 10.

zdajatelj in odgovorni urednik Julij Mikota.

Papir na prodaj.

Stari časopisi itd. prodajajo se 1 kgr. po 12 nč. Poblizje se izve pri upravnistvu našega lista.

Vabilo na naročbo.

S 1. dnem januarja začne v Ljubljani dvakrat na mesec izhajati nov list

„BRUS“.

Obravnaval bode v resni in šalji obliki vsa dneva vprašanja, t. r. skrbel za čitatelja pouk in zabavo. Poleg raznovrstne vsebine prinašal bode tudi lepe ilustracije in slike odličnih narodnjakov.

Ker preneha „Roga“, bode Brus jedini šalji slovenski list, ki si bode ventno prizadeval ustrezati občinstvu slovanskemu, katero prosimo, da ga blagovoljno podpira duševno in gmetno.

„Brus“ stoji za vse leto 4 gold., za pol leta 2 gl. za četrt leta 1 gl. Naročnina pošilja se na „Brusovo“ upravnistvo v „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani.

!!Vse hiti in kupuje!!

Samo for. 2.90

žepna ura z verižico.

Cirise in dr. v Švicel je propadel in vsled tega prodaje se 700 teh krasnih, dobro lidočih ur za gospode, gospe in deco, zlatu popolnoma sličin, z elegantno, pozlačeno verižico, na ta način.

Ogromne so naročbe na te ure; naj se zatorej vsakdo podviza, dokler jih je še kaj v zalogi.

Pošilja proti gotovom denarju ali povz-tju: „Uren-Depot L. MÜLLER, Wien, Währing, Schulgasse 11.“ 6-1

Najboljša in najcenejša angležka ura v remontoirnej obliki z nihalom!

Unicum sedajnosti!

Samo 4 gl. namesto 15 gl. 10 letna garancija da se kazalo sveti in 2 letna garancija, da ide ura točno.

Ta ura, ki je odlikovana z 9 zlatimi, srebrnimi in mednimi kolajnamami je v okvirju iz Cu vcegol-zlate kovina po gore stoječem načrtu ter ima patentno ino pliščato stekleno kazalo, katero ima čudovito lastnost, da se v temnej noči samo ob seli

sveti kakor mesečni žarki.

Raznu tega ima budilni zvonček, ki s: more staviti na kateri koli čas, 2 brončirana težala in, ker je cena, vajinljivo odprave v lesenih zabojih, stavljen samo na štiri goldinarje, more si vsako kupiti tako izvrstno, trpežno uro, ki je prava dika vsakemu stanovanju. Pošilja se proti gotovom denarju ali proti pošt-nem povzetju.

Exporthaus „zur Kaiserin Maria Theresia“, Wien.

III. Bezirk, Krieglergasse 11, Parterre Thür 5.

Najcenejši izvor za kupovanje za zimsko sezijo in Božič!

J. & S. Kessler v Brnu,

Ferdinandove ulice št. 7 sn.,

razpošiljata po pošt-nem povzetji:

10 metrov zimskega ledna za žen-ke ob-ke, dvojne širokosti	gid. 5 50
10 metrov Vallerie-fanele za ženske ob-ke, najnovejši uzorec	gid. 4 —
10 metrov kalmuka, t-ške baže, najnovejši uzorec	gid. 2 70.
10 metrov barhanta za obleke, težke baže, najnovejši uzorec	gid. 3 —
10 metrov blaga za ponočne suknje, križastega, najnovejši uz-ec	gid. 2 50
29 vatov Prestejevskega barhanta, moder in rujav gl. 5 b-1 in rud-č	gid. 6 —
3-10 metra blaga za moško obleko za zimo in, gid. 5 50 IIa.	gid. 3 75
2-10 metra blaga za ženske suknje, modnega, Ia. gid. 10 —, IIa.	gid. 6 —
2-10 metra blaga za ogrtače, modnega.	gid. 6 —
6. kap iz pliša za gospode in dečke	gid. 1 50
1. zimska posteljna odeja iz Rouge, kompletna	gid. 3 —
1. šabraka, 130 cm dolga, 130 cm. široka, Ia. žolta gid. 250, IIa. siva	gid. 1 50
1. Angora-ogrlnjalo, za zimo 3/4, Ia. gid. 6 —, IIa.	gid. 2 80
1 ženski jopić iz ovčje volne, (Jersey vs b. modne barve Ia. gl. 3, IIa.	gid. 1 50
3 krili iz klobučine bogato tumburiran, rud-č, sivi in rujavi	gid. 3 —
6 parov zimskih nogovic, pl-tenih, v vseh barvah, pragasti	gid. 1 50
1 platnena rjuha, 2 metra dolga brez šiva	gid. 1 50
10 metrov posobne preproge, težke baže	gid. 3 50
1 moška srajca bela i. varvasna, Ia. gid. 1 80, IIa.	gid. 1 20
3 delavske srajce iz t-škega oksf rda	gid. 2 —
3 pare gač iz barhanta, platna Ia. gid. 2 50, IIa.	gid. 1 80
9 parov zimskih kratkih nogovic, pl-tenih, v vseh barvah	gid. 1 10
6 ženskih srajc iz modnega letna ali šifona, Ia. gid. 5, IIa	gid. 3 25
3 nočni korseti i. šifona, vezani Ia. gid. 4 —, IIa.	gid. 1 80
1 zastor iz jute, tiskani naris, Ia. eld. 3 50, IIa.	gid. 2 50
1. garnitura pregrinjal, 1 pri in 2 p-ss. pr-g-., iz ripsa gid. 450, iz jut	gid. 3 50
29 vatlov domačega platna, t-ške baže, 6/4 gid. 5 50, 3/4	gid. 4 20
29 vatlov oksforda, najnov-jši naris	gid. 4 50
29 vatlov kanafasa, najnov-jši naris, najboljša baže	gid. 6 —
3 prti. vseh barv, 3/4 gid. 2 —, 3/4	gid. 1 —

Uzorci zastonj in franko.

Tiskarna Dolenc v Trstu.